Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/bceRuLit1-J//23
Názov predmetu	ruská literatúra I
Rozsah	2P
Počet kreditov	4
Vyučujúci	prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (prednášajúci), prof. PhDr. Andrea Grominová, PhD. (hodnotiaci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra. Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z ústnej skúšky.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z ústnej skúšky.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi umožní:
1. Vedomosti:
- ovládať základnú štruktúru ruskej literatúry od prvotných písomných pamiatok po koniec 18. storočia,
- vnímať literatúru ako súčasť historicko-spoločenského kontextu,
- poznať vedúce osobnosti – autorov staršej ruskej literatúry a literatúry 18. storočia,
- byť oboznámeným so základnými literárnymi dielami tohto obdobia,
- rozvíjať a prehlbovať si špecifickú slovnú zásobu v slovenskom i ruskom jazyku.
2. Zručnosti:
- analyzovať na základnej úrovni prozaický a básnický text daného obdobia,
- vyhľadávať dôveryhodné zdroje,
- snažiť sa posúdiť relevantnosť predkladanýdejinych informácií,
- vyhľadať potrebné údaje v kompendiách a učebniciach a rozumieť im,
- zosumarizovať všetky zistenia o analyzovanom diele a dôjsť k hodnotovému odkazu

umeleckého diela.
3. Profesijné kompetencie:
- dokázať vnímať literatúru ako kontinuálny proces,
- samostatne analyzovať a interpretovať základné literárne dielo,
- vnímať vybrané literárne dielo v historickom, politickom a spoločenskom kontexte.
4. Prenositeľné kompetencie:
- rozumieť prepojeniu literatúry ako celku s ďalšími umelecko-vedeckými disciplínami, so psychológiou a sociológiou a filozofiou,
- čítať literárne texty s väčšou mierou porozumenia pre ich formálne a obsahové špecifiká,
- uvažovať v súvislostiach,
- interkultúrne vnímať,
- kriticky myslieť.

Stručná osnova predmetu

1. Spoločensko-politické podmienky vzniku starej ruskej literatúry, periodizácia starej ruskej literatúry, systém žánrov starej ruskej literatúry
2. Rozprávanie o dávnych časoch, Ponaučenie Vladimíra Monomacha, Slovo o pluku Igorovom
3. Životopisná literatúra, Zadonščina, počiatky publicistiky v ruskej literatúre, povesti obdobia „smuty“
4. Ruská demokratická satira, vznik ruského divadla
5. Periodizácia ruskej literatúry 18. storočia. Vznik ruskej poézie (Simeon Polockij), osobnosť Feofana Prokopoviča
6. Vznik a charakteristika ruského klasicizmu, život a dielo A. D. Kantemira, V. D. Trediakovského, G. R. Deržavin a M. V. Lomonosova, doznievanie klasicizmu
7. Prvá písomná previerka
8. Sentimentalizmus v Európe a jeho prejavy v ruskej literatúre, hlavné žánre sentimentalizmu, hlavní predstavitelia ruského sentimentalizmu a ich život a dielo
9. N. M. Karamzin a A. N. Radiščev, význam cestopisov 18. storočia
10. A. P. Sumarokov, D. I. Fonvizin, divadelná tradícia 18. storočia
11. Život a dielo N. I. Novikova, rozkvet ruskej žurnalistiky 18. storočia
12. Druhá písomná previerka.

Sylabus predmetu

1. Spoločensko-politické podmienky vzniku starej ruskej literatúry, periodizácia starej ruskej literatúry, systém žánrov starej ruskej literatúry
2. Rozprávanie o dávnych časoch, Ponaučenie Vladimíra Monomacha, Slovo o pluku Igorovom
3. Životopisná literatúra, Zadonščina, počiatky publicistiky v ruskej literatúre, povesti obdobia „smuty“
4. Ruská demokratická satira, vznik ruského divadla
5. Periodizácia ruskej literatúry 18. storočia. Vznik ruskej poézie (Simeon Polockij), osobnosť Feofana Prokopoviča
6. Vznik a charakteristika ruského klasicizmu, život a dielo A. D. Kantemira, V. D. Trediakovského, G. R. Deržavin a M. V. Lomonosova, doznievanie klasicizmu
7. Prvá písomná previerka
8. Sentimentalizmus v Európe a jeho prejavy v ruskej literatúre, hlavné žánre sentimentalizmu, hlavní predstavitelia ruského sentimentalizmu a ich život a dielo
9. N. M. Karamzin a A. N. Radiščev, význam cestopisov 18. storočia
10. A. P. Sumarokov, D. I. Fonvizin, divadelná tradícia 18. storočia
11. Život a dielo N. I. Novikova, rozkvet ruskej žurnalistiky 18. storočia
12. Druhá písomná previerka.

Odporúčaná literatúra

GROMINOVÁ, A.: Obzor russkich literaturnych pamiatnikov XI - XVII vekov. Brno : Tribun EU, 2016. ISBN 978-80-263-1154-6.
Istorija russkoj literatury v 4 tomach, t. 2. Leningrad 1981.
DOHNAL, J.: Proměny modelu světa v ruské próze na přelomu XIX. a XX. století. Brno : Masarykova univerzita, 2012. - Monografia vyšla v ruskej mutácii v roku 2014 s ISBN 978-5-91326-326-1.
Istorija russkoj literatury v 4 tomach, t. 3. Leningrad 1982.
Krátky slovník ruských spisovateľov. Bratislava 2003.
KULEŠOV, V. I.: Istorija russkoj literatury XIX veka. Moskva 1997.
Panoráma ruské literatury. Brno 1995.
PAROLEK, R.- HONZÍK, J.: Ruská klasická literatura. Praha 1977.
Ruská literatura 19. století. (M. Jehlička, B. Neumann, R. Parolek, L. Zadražil). Praha 1993.
Russkaja literaturnaja klassika XIX veka. Voronež 2001.
Slovník ruských, ukrajinských a běloruských spisovatelů. Praha 2001.
ZAHRÁDKA, M.: Ruská literatura XIX. století v kontextu evropských literatur (Osobnosti a dialog literatur). Olomouc 2005.
Russkoje literaturovedenije XVIII-XIX veka. Moskva 2009.
po vydaní akademické dějiny ruské literatury připravované k vydání na rok 2013-2014

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 96 hodín